

Nr 111.

Av herr **Tengdahl** m. fl., om vissa anslag till uppehållande av undervisningen vid tekniska elementarskolan i Norrköping.

Det torde kunna påstås, att det lägre tekniska undervisningsväsendet alltid varit med avseende på anslag mindre väl tillgodosett. Lönernas ringhet har vållat svårigheter att få de bästa lärare, dessas pensionsväsende har ej varit ordnat, och det hela har varit mycket otillfredställande — såvitt det berott på de officiella sympatierna. Om inte hos lärare och föreståndare för de olika skolorna i allmänhet funnits en brinnande entusiasm för den goda saken, har det varit alla utsikter, att denna ytterst viktiga gren av vårt undervisningsväsende skulle alldeles tynat bort.

För några år sedan tillsatte en dåvarande ecklesiastikminister två kommittéer för ordnande av respektive det högre och det lägre tekniska undervisningsväsendet. Den förra kommittén kom med förslag om Tekniska högskolans utvidgning, och denna håller nu på att genomföras. Den senare kommittén avlämnade sitt utlåtande 1912, och är detsamma nu ute på remiss. Saken tros komma att bli föremål för behandling under nästkommande riksdagsperiod men endast delvis, ty statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet befarar, att frågan om det lägre tekniska undervisningsväsendets omorganisation måste tagas i flera omgångar (sid. 438 i åttonde huvudtiteln).

Under tiden kan det väl i alla fall icke vara rimligt, att det lägre tekniska undervisningsväsendet avskäres från varje möjlighet till utveckling. Därför att en läroverksform, som omfattas med stort intresse av såväl målsmän som lärare och lärjungar, står under omorganisation — om vars tidsutdräkt ingen vet något — får den väl inte avstängas från möjligheten att göra sådana ökade utgifter, som helt naturligt betingas av ett stigande antal bildningssökande och tidens ökade krav på specialutbildning i ena eller andra riktningen. Ur denna synpunkt finna vi det olämpligt att, som statsrådet gjort, så gott

Bihang till Riksdagens protokoll 1914. 4 saml. 55 häft. (Nr 111—114.)

som genomgående vägra de små ökningar, som begärts för den lägre tekniska undervisningen. Här är det oftast fråga om små anslag på några hundra eller par tusen kronor. Att vägra dessa små ökningar förefaller oss stå i en allt för bjärt motsats till den i och för sig mycket lofvärda generositet, som på en del andra punkter kommit till synes under åttonde huvudtiteln.

Tekniska elementarskolan i Norrköping har på extra stat ett anslag av 4,950 kronor, vilket begärts ökat med 1,400 kronor, till 6,350 kronor. Härav förordar statsrådet 300 kronor till lyshållning, uppvärmning m. m., men vill vägra 1,100 kronor, däraf 400 kronor till assistenter och repetitörer och 700 kronor till verkstadsarbete. Det förefaller oss, som om skolan i fråga skulle vara föga betjänad med ökat belysnings- och uppvärmningsanslag, om den ej kan i lokalerna på lämpligt sätt bedriva den önskade undervisningen. De 400 kronorna till assistenter — extralärare, som man gör sig av med, när man ej behöver dem — synas ej kunna föregripa en omorganisation, lika litet som de 700 kronor till ökat verkstadsarbete. Det är väl just det praktiska arbetet i skolverkstäder, som — om något — alla äro ense om att omhulda, vilken den framtida organisationsformen än blir.

Med ledning av det sagda taga vi oss friheten förorda, att tekniska elementarskolans i Norrköping extra-anslag beslutas i enlighet med styrelsens hemställan. Vi föreslå alltså Riksdagen besluta:

att för uppehållande av undervisningen vid tekniska elementarskolan i Norrköping anvisa för år 1915 följande extra anslag: till undervisning i svenska språket 200 kronor, till betjäningens avlöning 400 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,300 kronor, till assistenter och repetitörer 800 kronor, till undervisning i främmande språk 400 kronor, till höjd avlöning åt läraren i frihandsteckning 150 kronor, till bibliotek och samlingar 300 kronor samt till undervisning i verkstadsarbete 1,800 kronor, eller tillhopa 6,350 kronor.

Stockholm den 23 januari 1914.

Knut A. Tengdahl.

Sven Persson,
Norrköping.

Harald Lemke.

Nils Persson.
